ΚΡΙΤΙΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΡΟΛΟΥ ΚΟΥΝ - ΜΠΟΤΟ ΣΤΡΑΟΥΣ

«Μεγάλο και μικρό»

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Μπότο Στράους γεννήθηκε στο Νάουμπουργκ του Ζάαλε της Γερμανίας. Από το 1972 απόκτησε τη φήμη ενός από τους πιο λαμπρούς διανοούμενους της γενιάς του, καθώς και ενός διεισδυτικού κριτικού.

Μεγάλοι σκηνοθέτες, όπως ο Στάιν, ο Λυκ Μπόντυ κ.ά., πέτυχαν με τις σκηνοθεσίες τους να καθιερωθεί ο Στράους «ως ανατόμος και σπουδαίος αυτόπτης μάρτυς των Γερμανών κατά την επανένωσή τους».

Ο τίτλος του έργου που είδαμε στο Θέατρο Τέχνης του Καρόλου Κουν μοιάζει με το όνομα της ηρωίδας του: Λόττε Κόττε. Δέκα σκηνές ενός εκτροχιασμένου οδοιπορικού όπου ταξιδεύουν μαζί και όλα τα πρόσωπα του έργου αλλά και χώρια απ' τη Λόττε Κόττε.

Η Λόττε, στερημένη ανθρώπινων επαφών, δεν ταξιδεύει με καθορισμένους γεωγραφικούς τόπους, αλλά θα λέγαμε πως περιπλανιέται αναζητώντας ανθρώπους από τη ζωή των πολυκατοικιών, των γραφείων, των σχέσεων, των γάμων, των οικογενειών. Οι άνθρωποι που συναντά έχουν όλοι «το σημάδι της ποινής στη συμπεριφορά τους». Πάντα στραμμένοι στο ΕΓΩ.

Εκείνη, όμως, θέλει να βοηθήσει και να προσφέρει. Άλλοτε ταυτιζόμενη με αυτούς στις βαρύγδουπες συνομιλίες τους, ακούγοντας κρυφά τους διαλόγους τους, ανάμεσα στις πόρτες ενός ξενοδοχείου, συμπάσχουσα και αγανακτούσα πολλές φορές με τις πρόχειρες αποφάσεις τους και τον εγωισμό τους, άλλοτε σαν μαγεμένη από τον ήχο της φωνής τους, όπως σε μία συνομιλία δύο ανδρών με βαριά φωνή μπάσων, που νομίζεις πως ακούς τη συνομιλία δύο ατόμων από τους «Πίνακες από μία έκθεση» του Μουσσόργκσκι, άλλοτε γνωρίζοντάς τους από κοντά και τρομοκρατημένη από την έλλειψη πίστης και ελπίδας που ξεπερνάει τη δική της απελπισία.

Εκεί, πολλές φορές καθρεφτίζεται και η ίδια, σε μωσαϊκά ανθρώπων που έχουν χάσει τον εαυτό τους, την αθωότητα και έχουν την κατάρα να ζούνε σε μία γερασμένη καθημερινότητα. Ένας κρυσταλλογράφος φυσικός με την κιθάρα του και τα ωραία του λόγια, που τελικά είναι ένας κοινωνικός νεοκυνισμός. Ένας Τούρκος εργάτης που σπαράζει στην προσφυγιά και την ανικανοποίητη ερωτικά δυστυχία του κι εκεί η Λόττε, φορτισμένη από νοσταλγία, να ψάχνει σε θυροτηλέφωνα μίας πολυκατοικίας την παλιά συμμαθήτριά της, που κανείς δεν ξέρει αν υπάρχει.

Δέκα σταθμοί, όσοι και οι σκηνές του έργου, που η Λόττε αρχίζει με αγάπη και ελπίδα για να καταλήξει σε απελπισία και μοναξιά, καθώς λιγοστεύει με τον χρόνο και η εξασθενημένη πια χίμαιρα. Η Λόττε δεν βρίσκει τίποτα για να την καθηλώσει στη ζωή και να τη σώσει από αυτή την τεφρή περιπλάνηση. Η καλωσύνη και φροντίδα για τους άλλους, γίνεται μία σειρά στερήσεων για τον εαυτό της και τελικά καταλήγει στο παγκάκι, με δύο σακούλες γεμάτες παρελθόν, εφημερίδες από σκουπίδια που χρησιμεύουν για προσκέφαλο ενός ανοικτίρμονος ύπνου.

Πιστεύω πως η σκηνοθεσία του κ. Θόδωρου Γράμψα ετίναξε ψηλά το έργο, παραμερίζοντας ό,τι εγκεφαλικό και φιλολογικό μπορούσε να περιλαμβάνει. Οι σκηνές ήταν ποιητικότατες, με πανταχού παρούσα τη νοσταλγία που έσερνε μαζί της η πρωταγωνίστρια Κάτια Γέρου (Λόττε Κόττε). Δεν έχω δει πολλές φορές αυτή την τόσο απίθανα εκφραστική ηθοποιό, που ομολογώ με εντυπωσίασε. Στο πρόσωπό της συνεχίζεται η ιστορία του Θεάτρου Τέχνης και ο Κάρολος Κουν είναι πάντα διαχρονικά δικαιωμένος και ίσως αναιρεί το συνταρακτικά μηδενιστικό «ου συνοδεύει η δόξα».

Αλλά το έργο ευτύχησε και στη μετάφραση από την κ. Άννυ Κολτσιδοπούλου. Γλώσσα ζωντανή, εκφράζοντας σε όλη τη ροή του έργου συναισθήματα και καταστάσεις με εκείνη τη δύναμη του λόγου που κλείνει μία ποιητική φράση. Σημαντική και η ανάλυσή της για το έργο, στο πολύ καλό πρόγραμμα του θεάτρου.

Τα σκηνικά και κοστούμια της κ. Χριστίνας Κωστέα φροντισμένα με ανάγλυφη την περιπλανητική μελαγχολία της πρωταγωνίστριας.

Τέλος, η μουσική επιμέλεια του κ. Δημήτρη Ιατρόπουλου εξαίρετη και πολύ μέσα στην ατμόσφαιρα του έργου.

Αξίζει να μνημονεύσουμε την επιμέλεια κίνησης της κ. Βάλιας Παπαχρήστου και τους φωτισμούς του κ. Τάσου Παλαιορούτα. Για τους υπόλοιπους ηθοποιούς θα πω πως όλοι ήταν εξαίρετοι και κανείς δεν υστέρησε. Να με συγχωρούν που, ελλείψει χώρου, δεν μπορώ να αναφερθώ σε καθέναν χωριστά.